

Příjemce podpory: Národní knihovna ČR
Název projektu: Národní knihovna ČR - zabezpečení elektronických zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace
Řešitel projektu: PhDr. Hanuš Hemola

Závěrečná zpráva o řešení projektu

Tato zpráva obsahuje údaje a informace, které mohou být předmětem obchodního tajemství nebo utajovanými skutečnostmi podle zvláštních právních předpisů (osobní údaje)

I. Základní údaje o projektu

V době řešení od 1. 10. 2009 do 31. 12. 2011 konstituovat nová konsorcia a v nich zpřístupnit databáze firmy EBSCO, OCLC (zejména WorldCat), EIZ oboru knihovnictví a informační věda, hudba a hudební věda. V individuálních licencích zpřístupnit v NK ČR akademické EIZ (ebrary, Wilson). Podpořit služby center mezinárodních meziknihovnických služeb (IFLA Vouchers).

II. Celkové zhodnocení průběhu řešení projektu a dosažených výsledků za celou dobu řešení

a. Zhodnocení projektu

V rámci projektu byl zabezpečen přístup do všech plánovaných elektronických informačních zdrojů (dále EIZ), přehled pořízených zdrojů je v příloze č. 12. Součástí projektu bylo vytvoření několika konsorcií, nejvýznamnějším z nich bylo 60členné konsorcium pro zpřístupnění multioborových plnotextových databází EBSCO (Academic Search Complete+Business Source Complete, Environment Complete a SocIndex with Full Text), které institucionálně zabezpečilo adekvátního využívání EIZ odbornou veřejností a výzkumnými organizacemi ze sféry VaVal a vzdělávání. Pořízená multilicence podpořila rovnoměrnou dostupnost ve všech regionech a přispěla k eliminaci rozdílů mezi nimi. Podrobné rozklady statistik, dotazníkových šetření v konsorciu a další analýzy viz přílohy č. 15 až 19, případně na webových stránkách konsorcia <http://ineb.nkp.cz/>.

Dále se podařilo zabezpečit efektivní využívání jednoho z nejvýznamnějších knihovnických profesionálních zdrojů v konsorciu 12 vědeckých, studijních a krajských knihoven z provenience OCLC. V prostředí služby FirstSearch šlo zejména o plnohodnotný přístup k OCLC Online Union Catalog – WorldCat, který je základním informačním nástrojem pro poskytování meziknihovnických služeb při zabezpečení pracovníku ze sféry VaVal primárními dokumenty, statistiky a další informace jsou přístupné na speciálních webových stránkách http://www.nkp.cz/pages/sluz_oclcs.htm. Osvědčila se systematická podpora center mezinárodních meziknihovnických služeb nákupem IFLA Vouchers, zpřístupnění zejména zahraničních primárních dokumentu pro uživatele ze sféry VaVal je významným doplňkem informací, které jsou zabezpečeny v rámci EIZ. V době řešení projektu se projevil i v této oblasti změny a neefektivněji mohou využívat tuto podporu zejména ty knihovny, které se v rámci mezinárodních meziknihovnických služeb soustřeďují v souladu se svým informačním profilem na obsluhu vědeckopedagogických pracovníků z oblasti společenských věd (blíže viz příloha č. 9).

Podařilo se v rámci projektu informačně zabezpečit na velmi vysoké úrovni nejvýznamnějšími oborovými EIZ „malé“ obory – knihovnictví a informační věda, hudba a hudební věda. Ustavená konsorcia se skládala ze stěžejních pracovišť, která se věnují vzdělávání a výzkumu v předmětných oblastech. Celá sestava těchto EIZ je zpřístupněna v rámci oborových portálů MUSICA (<http://mus.jib.cz/o-projektu/info-z-mus>), resp. KIV (<http://kiv.jib.cz/> a stránka konsorcia <http://www.nkp.cz/project/start.html>).

Příjemce podpory: Národní knihovna ČR
 Název projektu: Národní knihovna ČR - zabezpečení elektronických zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace
 Řešitel projektu: PhDr. Hanuš Hemola

V individuálních licencích byly v rámci projektu v NK ČR zpřístupněny multidisciplinární plnotextová článková databáze Wilson OmniFile Full Text Select a zejména elektronická knihovna **ebrary Academic Complete** – nabídka se velmi osvědčila a velmi intenzivní využití tohoto zdroje je jedním z tahounů statistických ukazatelů. Záznamy **ebrary** byly integrovány do elektronického katalogu NK ČR i do Souborného katalogu ČR, čímž se ještě zvýšila intenzita využití tohoto zdroje. Od listopadu 2011 umožnil producent v rámci stávající licence „výpůjčky“ do vlastních čtecích zařízení. Navíc se díky kurzovému zisku podařilo po dohodě se zadavatelem prodloužit předplatné ebrary až do 31. 12. 2015. Více o využití v příloze č. 13, 14 a 17 a dále na webových stránkách http://www.nkp.cz/pages/page.php3?page=sluz_ebrary.htm.

V průběhu předplatného jednotlivých EIZ poskytují producenti další rozšíření zdrojů, např. **ebrary** za dva roky předplatného narostla o více než 20 tisíc titulů, tj. cca 40% původního rozsahu. Databáze firmy EBSCO narostly:

Academic Search Complete - nárůst o 3010 plnotextových časopisů

Business Source Complete - nárůst o 15000 profilů nejvíce citovaných autorů

Environment Complete - nárůst o 200 plnotextových časopisů

SocINDEX with Full Text - nárůst o 140 plnotextových časopisů

Library, Information Science & Technology Abstracts with Full Text - nárůst o 60 plnotextových časopisů

Computers & Applied Sciences Complete - nárůst o 170 plnotextových časopisů

RIPM Online Archive of Music Periodicals (FullTEXT) - nárůst o 50 plnotextových časopisů

Vyhodnocení cílových hodnot indikátorů projektu:

a) počet zpřístupněných informačních zdrojů pro výzkum (databází /jednotlivých titulů - časopisů/ knih):

13 EIZ/18 databází - splněno 100%, délkou předplatného překročeno (viz příloha č. 12)

Schválené cílové hodnoty indikátorů projektu: 13 EIZ a v jejich rámci 18 databází

b) počet realizovaných přístupů/výpůjček plných textů (ročně/ na uživatele - dle standardizovaných statistik):

2,5709 na všechny vykazované uživatele 41,1899 na cílové uživatele ze sféry VaVal (viz příloha č. 13)

Schválené cílové hodnoty indikátorů projektu: 0,904 na všechny vykazované uživatele 22,401 na cílové uživatele ze sféry VaVal

f) počet uživatelů získaného zdroje z akademické sféry, tj. z řad vysokých škol, veřejných výzkumných organizací a výzkumných organizací ve smyslu definice Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací č. 2006/C 323/01, účinného od 1. 1. 2007 (dále jen „Rámeček Společenství“); udává se počet organizací/počtem pracovníků ve VaVal, pro které jsou informační zdroje pořízeny a zajišťovány v rámci daného projektu:

61 členů konsorcií / 783281 registr. uživatelů a studentů / 48 890 pracovníků VaVal (viz příloha č. 13)

Schválené cílové hodnoty indikátorů projektu: 61 členů konsorcií / 714210 registrovaných uživatelů a studentů / 30023 pracovníků VaVal

Přehled jednotlivých členů konsorcií v přílohách, např. č. 8 a dále analytické přehledy k vyhodnocení jednotlivých indikátorů, statistik etc. Údaje o počtech registrovaných uživatelů a pracovníků cílových skupin byly aktualizovány v roce 2011.

g) míra využití pořízených informačních zdrojů pro výzkum konečnými uživateli v % (za uživatele, tj. na úrovni právního subjektu - počet uskutečněných přístupů/ cílových uživatelů, pro které byl přístup

Příjemce podpory: Národní knihovna ČR
Název projektu: Národní knihovna ČR - zabezpečení elektronických zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace
Řešitel projektu: PhDr. Hanuš Hemola

pořízen / ročně - dle možností statistik producenta), včetně identifikace změny vlivem realizace projektu (změna/nárůst po datu zpřístupnění informačního zdroje na základě podpory z veřejných prostředků v rámci programu INFOZ):

Vyhodnocení podle jednotlivých EZ k jednotlivým členům i celému konsorciu viz příloha č. 14

Schválené cílové hodnoty indikátorů projektu: 60 %

Výsledné hodnoty několikanásobně překračují cílovou hodnotu, u nejvýznamnějších EIZ, ať již z nabídky EBSCO, ebrary, ale i u oborových zdrojů je patrný strmý růst využití.

h) rozsah oborového pokrytí informačními zdroji pro výzkum v důsledku realizace konkrétního projektu:

Splněno v souladu se schválenými cíli projektu

Schválené cílové hodnoty indikátorů projektu: 60 %

Přehled všech zpřístupněných EIZ včetně rozsahu předplatného a počtu členů konsorcií viz příloha č. 12, slovní hodnocení relevantních uživatelů vybraných, specializovaných databází viz příloha č. 20.

i) kruh uživatelů a jeho rozsah ve vztahu k národním potřebám a prioritám ČR ve VaVal:

Splněno v souladu se schválenými cíli projektu

Schválené cílové hodnoty indikátorů projektu: Uživatelé ze sféry VaVal a vzdělávání

Přehledy počtů cílových uživatelů ve vztahu k jednotlivým EIZ a jejich institucionální zakotvení viz přílohy č. 13, 14 a případně v dalších podrobnějších analýzách, např. příloha č. 16, případně konkrétní hodnocení v příloze č. 20.

b. Zvlášť významné výsledky projektu

Hlavním cílem projektu je podpora sféry VaVal, proto se konkrétní výsledky mohou projevit s určitým časovým posunem a budou vykazovány cílovými uživateli na jejich kmenových pracovištích.

c. Porovnání s aktuálním stavem v zahraničí

Projekt i celý program INFOZ opět posunuly knihovnické a informační služby na vyšší úroveň. Rozsah a působení konsorcií na zpřístupnění multilicencí, ale i malých konsorcií, příp. individuálních licencí pro zpřístupnění specializovaných EIZ jsou plně srovnatelná rozsahem i nabídkou nejen s relevantním zahraničím (Slovensko, Slovinsko, Maďarsko), ale rovněž s vyspělými zeměmi EU, kde patří k běžnému standardu. Zatím není standardní financování EIZ, proto patří díky MŠMT a grantovým agenturám za programovou podporu v rámci projektových řešení.

d. Ekonomické zhodnocení projektu, jeho výsledků a přínosu

Získané EIZ jsou integrovány do již existujících rozhraní a portálových vyhledávačů ([Jednotné informační brány](#) (JIB) a [Elektronické knihovny časopisů](#) (EZB)), příp. jsou zapojeny do oborových bran – [ART](#) (Umění a architektura), [MUS](#) (Musica), [KIV](#) (Knihovnictví a informační věda) a [TECH](#) (Technika a přírodní a aplikované vědy). Propojováním projektů a programových prostředků z více zdrojů rozšiřují a zkvalitňují poskytované služby. Bez programové podpory by však knihovny nemohly to, co je jinde ve světě standardem, nabídnout.

e. Plán na uplatnění výsledků projektu

Po ukončení projektu budou dále zpřístupňovány všechny předplacené EIZ v plném rozsahu za stejných podmínek pro všechny cílové uživatele, a to minimálně ve stávajícím komfortu (viz příloha č. 12), včetně přerozdělených IFLA Vouchers (viz příloha č. 9). Tyto výsledky nespĺňují parametry § 11 Zákona, proto jejich využití není upraveno smluvně.

Příjemce podpory: Národní knihovna ČR
Název projektu: Národní knihovna ČR - zabezpečení elektronických zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace
Řešitel projektu: PhDr. Hanuš Hemola

III. Stručný přehled plnění dílčích cílů projektu za rok 2011

Číslo dílčího cíle V004

Definice cíle

Standardní zajištění přístupu k EIZ ve virtuálním studijním prostředí Jednotné informační brány, případně oborových bran MUS a KIV - 31. 12. 2011

Indikátory dosažení

- Všechna předplatná byla uhrazena v plánovaných termínech, navíc se podařilo po dohodě se zadavatelem rozšířit předplatné **ebrary** (zdroj 05) až do konce roku 2015 – viz přílohy č. 4, 5, 6 a 11, **ebrary** od listopadu 2011 poskytuje výpůjčky do čteček uživatelů, míra využití služby má stále vzestupnou tendenci blíže viz přílohy č. 13, 14 a 17
- Plánovaná i dodatečná spoluúčast byla vyfakturována v dohodnutých termínech a uhrazena – viz přílohy č. 8 a 9
- NTK požádala o možnost vrácení přidělených IFLA Vouchers na rok 2011, ty byly v rámci jejich efektivního využití přerozděleny mezi další knihovny podle jejich zájmu (NK ČR, VKOI, MZK), NTK byla poměrná část finanční spoluúčasti za vrácené vouchery uhrazena z prostředků (dodatečné spoluúčasti) výše jmenovaných knihoven – viz přílohy č. 4 a 9
- Oborové EIZ (knihovnictví a informační věda, hudba a hudební věda) jsou zpřístupněny standardně v oborových branách KIV a MUS, navíc je připraven import záznamů z vybraných hudebních databází do elektronického katalogu NK ČR
- Pro lepší orientaci v hudebních zdrojích byla připravena webová pomůcka na domácí stránce NK ČR „Jak najít hudebniny“
<http://www.nkp.cz/pages/page.php3?navez=Hudebniny&submenu2=109>
- Standardně jsou provozovány webové prezentace všech EIZ a konsorcií projektu a administrativní stránka projektu http://www.nkp.cz/pages/sluz_vz09006.htm, průběžně jsou na webových prezentacích zpřístupňovány statistiky využití EIZ
- Bylo uspořádáno několik školení a seminářů o novinkách a o změnách v řešení projektu, odborná přednáška o novém rozhraní služeb EBSCOhost, školení pro členy konsorcia LISA v rozhraní ProQuest
- komunikace se členy jednotlivých konsorcií prostřednictvím styčných pracovníků (řešitelů projektu) pro jednotlivé EIZ
 - průběžné telefonické nebo mailové konzultace dle potřeby
 - zasílání individuálních statistik využívání dtb dle potřeby
 - jednání o úhradě finanční spoluúčasti přístupu do dtb
 - zasláno 6 **Newsletterů** členům konsorcií EBSCO (informační maily)
- pro členy největšího konsorcia EBSCO byl připraven a vyhodnocen dotazník viz příloha č. 15
- s členy konsorcia OCLC byla konzultována osobně i anketou možnost pokračování zpřístupnění databází OCLC v rozhraní FirstSearch i s cílem připravit projekt pro mimopražské členy v rámci OP VaVpl
- projekt byl prezentován na mezinárodních konferencích INFOS 2011 na Slovensku (K. Košťálová <http://vili.uniba.sk/AK/INFOS2011.pdf>) a INFORUM 2011 v Praze (J. Pospíšilová a H. Nová <http://www.inforum.cz/pdf/2011/pospisilova-jindriska.pdf>)

Příjemce podpory: Národní knihovna ČR
 Název projektu: Národní knihovna ČR - zabezpečení elektronických zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace
 Řešitel projektu: PhDr. Hanuš Hemola

IV. Komentář ke specifikaci uznaných nákladů projektu za rok 2011 (odůvodnění, změny)

V souladu s meziročními přesuny plateb spoluúčastí členů jednotlivých konsorcií se v roce 2011 neměnil roční rozpočet, pouze došlo k vnitřním přesunům uvnitř rozpočtu mezi jednotlivými položkami. Oproti plánu tak byla navýšena položka F5 oproti předpokladu o 319 tis. Kč. Toto navýšení bylo tvořeno přerozdělením spoluúčasti. NK ČR uhradila spoluúčast za předplatné ebrary na léta 2013 – 2015 ve výši 249 tis. a rovněž poměrnou část spoluúčasti přerozdělených IFLA Vouchers, které vrátila pro nevyužitelnost Národní technická knihovna. Podíl na spoluúčasti na přerozdělených IFLA Voucherech uhradily rovněž Vědecká knihovna v Olomouci a Moravská zemská knihovny v souhrnné výši s NK ČR cca 68 tis. Kč. Změny v čerpání prostředků byly zdůvodněny zadavatelem a schváleny. Blíže viz příloha č. 4 – korespondence se zadavatelem, příloha č. 11 – dodatek smlouvy s AiP na předplatné ebrary na další léta, dále pak v příloze č. 5, 6 a 8 – úhrady jednotlivých služeb v roce 2011 a přehledy podílů finančních spoluúčastí na nich. Ve věci přerozdělení IFLA Vouchers viz korespondence, objednávky a přehledové tabulky s úhradami spoluúčasti zejména v příloze č. 9. Navýšení položky F5 vyrovnalo snížení v položce F8 – režijní náklady nositele na plochu pracovišť. V souladu s postupující revitalizací Klementina byla snížena relevantní plocha, na které se projekt řeší, a zpřístupňují jeho výsledky. Uzané náklady nositele pak zůstaly v plánované výši podle upřesnění rozpočtu daného dodatkem č. 2 smlouvy se zadavatelem z roku 2010. Ostatní položky byly čerpány v souladu s předpokladem a upřesněním na rok 2011.*

Přehled změn v průběhu řešení projektu		2009		2010		2011		Celkem projekt
		Plán	Skutečnost	Plán	Skutečnost	Plán	Skutečnost	
ZD	Dotace v tis. Kč	4555	4555	12330	12330	12259	12259	29144
ZO	Ostatní veřejné zdroje v tis. Kč	99	99	395	395	395	395	889
ZN	Neveřejné zdroje v tis. Kč	2164	3370	5618	7650	4041	4042*	15062
ZC	Zdroje celkem v tis. Kč	6818	8024	18343	20375	16695	16695	45094

* Vzhledem ke změně formulářů pro vyplnění skutečného čerpání rozpočtu v roce 2011 a jejich zaokrouhlování na tisíce se v přehledové tabulce za celé řešení projektu zobrazuje součet „neveřejných finančních zdrojů“ FC5 v roce 2011 o 1 tis. vyšší (4042 tis. Kč) oproti předpokladu čerpání v roce 2011 upřesněného zprávou za rok 2010 (4041 tis. Kč), celkové součty za celé řešení projektu včetně celkových zdrojů projektu ZC jsou v jednotlivých letech shodné s upřesněním rozpočtu projektu daného dodatkem smlouvy č. 2.

Příjemce podpory: Národní knihovna ČR
Název projektu: Národní knihovna ČR - zabezpečení elektronických zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace
Řešitel projektu: PhDr. Hanuš Hemola

V. Tisková zpráva – výsledky projektu

Projekt VZ09006 umožnil v konsorciích přístup do multioborové databáze EBSCO, do OCLC FirstSearch (WorldCat) a dále do databází z oborů knihovnictví a informační věda a hudba a hudební věda. Pro uživatele NK ČR byly zpřístupněny databáze ebrary Academic Complete a Wilson OmniFile Full Text Select. Projekt podpořil služby center mezinárodních meziknihovnických služeb (IFLA Vouchers).	VZ09006 project enabled the consortia access to the multidisciplinary databases EBSCO, OCLC the FirstSearch (WorldCat) and the databases in the fields of librarianship and information science and music and musicology. Databases ebrary Academic Complete and Wilson OmniFile Full Text Select are available for the users of the National Library. A project of support services of the centers of international interlibrary services (IFLA Vouchers).

V Praze dne 31. ledna 2012

PhDr. Hanuš Hemola

.....
jméno a příjmení řešitele podpis

razítko příjemce

Ing. Tomáš Böhm, generální ředitel

.....
jméno a příjmení statutárního zástupce uchazeče podpis